

WOONNOOD ERKENDE VLUCHTELINGEN

OPEN BRIEF aan de Vlaamse Minister voor Wonen

Beste mevrouw Homans,

Begin november 2015 kon u hier een collectief standpunt lezen, waarin we met een aantal organisaties en instanties de alarmbel luidden over de dreigende woonnood.

(<http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/opinieblog/opinie/1.2486166>)

Vandaag, bijna een half jaar later, stellen we vast dat waarvoor we waarschuwden intussen realiteit is geworden: de asielcrisis van 2015 ging naadloos over in een verscherping van de bestaande wooncrisis. Een paar getuigenissen:

Een Soedanees gezin met 3 kinderen tussen 0 en 9 jaar werd erkend als vluchtelingen. Een van de kinderen heeft een mentale achterstand en nood aan aangepast onderwijs. Na lang aanschuiven op de wachtlijst vonden ze een plaats in een school in Brussel. Het gezin vindt geen woning in Brussel en zoekt ook in andere steden. De meeste eigenaars struikelen over het leefloon (1134 euro per maand voor het hele gezin). Verhuurders vragen dat de huishuur maximum een derde van het leefloon bedraagt. Dit gezin moet dus een woning vinden voor 5 mensen met een woonbudget van 378 euro. Wanneer ze toch langs mogen gaan bij een eigenaar, blijken er altijd betere kandidaten te zijn. De maatschappelijk assistent vroeg en kreeg al twee keer een maand uitstel van Fedasil. Nu moeten ze de opvang verlaten en met hun 3 kinderen naar Samu Social. De materiële steun van Fedasil stopt. Mevrouw is naar de noodopvang van Samu Social gegaan en heeft daar de nacht doorgebracht met drie kinderen. Nu blijkt dat ze minstens 7 nachten op 14 dagen tijd moeten doorbrengen in de noodopvang voor Samu Social voor het OCMW kan ingeschakeld worden. De noodopvang sluit op 24/4. Dan moet mevrouw elke avond bellen om 17u om te vragen of er ergens een opvangplaats vrij is.

Een Syrisch gezin met twee kinderen van 5 jaar en 1 jaar oud verbleef in de asielopvang in Gent. Van zodra ze erkend werden als vluchteling begonnen ze intensief te zoeken naar een woning, met hulp van familie in West-Vlaanderen en een maatschappelijk assistent. Ze werden constant afgewezen omdat ze geen loonfiche konden voorleggen. Een paar eigenaars haakten af omdat ze Syrisch zijn. Een neef van hen, die een job heeft, wilde borg staan, maar ook dit leverde niets op. Bij een immokantoor werden ze aan het lijntje gehouden. Na lang aandringen kregen ze bericht dat de woning die ze op het oog hadden verhuurd was aan iemand anders. Twee weken later staat de woning nog altijd te huur. De materiële steun van Fedasil werd intussen stopgezet. De familie verblijft nu met zijn vieren bij een broer in Brussel, in een kleine studio.

Eens erkend als vluchteling hebben mensen 2 maanden de tijd om een woning te vinden op de overbevroagde woonmarkt.

De drempels die ze moeten nemen zijn niet de minste: taalachterstand, een beperkt familiaal en sociaal netwerk, geen loonbrief, discriminatie, eindeloze wachtlijsten voor sociale woningen, ...

Op de private huurmarkt zijn ze de speelbal van verhuurders die weinig zin hebben om hun woningen aan nieuwkomers te verhuren. De ongeschreven en vaak oneerlijke wetten van de markt creëren een paradijs voor huisjesmelkers, die ongestraft peperdure krotten en kamers kunnen verhuren aan kwetsbare mensen in nood en zonder alternatief.

Daarnaast stuiten deze mensen op een gebrek aan aanbod. Het tekort aan kwalitatieve en betaalbare huurwoningen is allesbehalve nieuw. Er stonden al meer dan 100 000 mensen op de wachtlijst voor een sociale woning voor de asielcrisis uitbrak.

Het verheugt ons dat er bij de laatste begrotingscontrole 20 miljoen euro werd vrijgemaakt voor sociaal wonen. Ook de stijging van de huursubsidiemiddelen waarover de regering een akkoord bereikte en een aantal maatregelen om het aanbod sociale woningen te verruimen stellen we op prijs. Toch stellen we vast dat er extra inspanningen nodig zijn om aan de stijgende vraag te beantwoorden.

We vragen geen uitzonderingsregime of voorrangregels voor mensen met een vluchtelingenstatuut. Wat we wel vragen is een daadkrachtig beleid: de optimale inzet van alle bestaande en nieuwe instrumenten die een antwoord kunnen bieden op de woonnood van alle kwetsbare mensen. Duurzame oplossingen voor de wooncrisis komen iedereen ten goede.

Zo is het cruciaal om de termijn tussen erkenning en het verlaten van de opvang op te trekken van 2 naar 4 maanden, een bevoegdheid van uw collega Theo Francken, maar een thema dat u wellicht met hem kunt bespreken.

Andere stappen waar we aan denken: een huurwaarborgfonds creëren, leegstand bestrijden en benutten, een noodplan voor de bouw van bijkomende kleine woningen, sensibilisering van verhuurders, praktijktesten om discriminatie tegen te gaan, een wettelijk kader voor samenhuizen. Het is slechts een greep uit de uiteenlopende pistes om de problematiek aan te pakken.

De oplossingen zijn er. We gaan hierover graag constructief met u in dialoog.

Vluchtelingenwerk Vlaanderen – Charlotte Vanduycke

Orbit Vzw – Didier Vanderslycke

Minderhedenforum – Wouter Van Bellingen

Samenlevingsopbouw – Angela Vandewiele

Centra Algemeen Welzijnswerk – Anita Cautaers

Beweging.net – Michel Debruyne

Caritas International – Anne Dussart